

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 14 lipca 2025 r.
FB.III.1611.1.2025.JZ

**Pan
Zbigniew Bomersbach
Opolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
ul. Piastowska 14
45-082 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14, 45-082 Opole (dalej: WUOZ).
 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 1 i 4, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
 3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: realizacja planu finansowego na 2024 r.,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
 4. Rodzaj kontroli: problemowa.
 5. Tryb kontroli: zwykły.
 6. Termin kontroli: od 25 kwietnia do 23 maja 2025 r.
 7. Osoba kontrolująca:
 - Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego (nr upoważnienia FB.III.057.15.2025) – kierownik zespołu kontrolnego,
 - Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego (nr upoważnienia FB.III.057.16.2025).
 8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

² Dz. U. z 2023 r., poz. 190.

³ Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.

- Elżbieta Molak – Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Opolu powołana na stanowisko z dniem 3 lutego 2017 r. i odwołana z dniem 16 stycznia 2024 r.,
- Monika Ożóg – Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Opolu powołana na stanowisko z dniem 30 stycznia 2024 r. i odwołana z dniem 5 czerwca 2024 r.,
- Zbigniew Bomersbach – Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Opolu powołany na stanowisko z dniem 12 czerwca 2024 r. do nadal (dalej: Konserwator Zabytków).

[Akta kontroli str. 1-7]

9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 1/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z realizacją dochodów budżetowych oraz wykorzystaniem przekazanych środków finansowych w 2024 r. na działalność WUOZ. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność jednostki w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena ta została sformułowana mając na uwadze przyznane oceny cząstkowe, przedstawione poniżej:

- pozytywna w zakresie przekazywania sprawozdań budżetowych,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, gdyż stwierdzono m.in.:
 - niewłaściwe księgowania operacji związanych z zamknięciem roku na kontach 980 i 982,
 - nieujmowanie na koncie 013 pozostałych środków trwałych,
 - nieprowadzenie do konta 234 ewidencji analitycznej imiennej dla poszczególnych pracowników,
 - brak zrozumiałego tekstu w opisie operacji na koncie 130 umożliwiającego identyfikację rodzaju poniesionego wydatku,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji dochodów budżetowych, ponieważ stwierdzono m.in. nieprzekazanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodu zgromadzonego na rachunku bieżącym dochodów Konserwatora Zabytków,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie obszaru związanego z zatrudnianiem pracowników i ich wynagradzaniem, ponieważ stwierdzono nieszanowanie zapisów wewnętrznego uregulowania przy przeprowadzeniu zmian kadrowych i podejmowaniu decyzji o przyznaniu nagrody oraz niewłaściwe przyznanie dodatków zadaniowych,
- pozytywna w zakresie realizacji wydatków w układzie zadaniowym w zakresie realizacji celów i mierników oraz sporządzanej sprawozdawczości w układzie zadaniowym,
- pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie realizacji wydatków budżetowych, gdyż stwierdzono m.in. zawarcie umowy na usługę na okres przekraczający rok budżetowy oraz zastosowanie nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej,
- pozytywna w zakresie gospodarki samochodowej,
- pozytywna z nieprawidłowością w zakresie inwentaryzacji, ponieważ stwierdzono naruszenie uregulowania wewnętrznego.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

WUOZ jest państwową jednostką budżetową wchodzącą w skład zespolonej administracji rządowej w województwie. Konserwator Zabytków jest dysponentem trzeciego stopnia środków finansowych i kieruje WUOZ. Jednostka działa w oparciu o Statut nadany przez Wojewodę Opolskiego Zarządzeniem nr 122/10 z dnia 24 czerwca 2010 r. WUOZ jest

aparatem pomocniczym Konserwatora Zabytków, który w imieniu Wojewody wykonuje zadania z zakresu ochrony zabytków, określone w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁴ oraz przepisach odrębnych. Siedzibą WUOZ jest miasto Opole, a obszarem działania województwo opolskie.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zadania poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony do stosowania Zarządzeniem nr 5/2024 z dnia 22 lipca 2024 r. Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego 30 lipca 2024 r.

[Akta kontroli str. 8-26]

Całokształtem spraw finansowych, tj. prowadzeniem dokumentacji księgowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzaniem sprawozdawczości finansowej i budżetowej oraz planu finansowego w okresie objętym kontrolą kierowała Główna księgowa⁵, Konserwator Zabytków powierzył obowiązki i odpowiedzialność wymienione w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych na podstawie odrębnych dokumentów.

[Akta kontroli str. 27-30]

2. Polityka rachunkowości.

Zarządzeniem⁶ Konserwatora Zabytków wprowadzono politykę rachunkowości, w której opisano reguły w zakresie roku obrotowego i okresów sprawozdawczych, zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowego planu kont, wykaz ksiąg rachunkowych oraz opisano system przetwarzania danych przy wykorzystaniu komputera, system zabezpieczenia dokumentów i ochrony danych.

W okresie objętym kontrolą przedmiotowa dokumentacja spełniała wymagania art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W 2024 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu XXXX firmy XXXX.

[Akta kontroli str. 31-64]

3. Dochody i windykacja należności.

W związku z charakterem prowadzonej działalności WUOZ nie planuje dochodów w dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdziale 92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami w sporządzanym planie finansowym.

Na podstawie zestawienia obrotów i sald za 12/2024 dla konta 221 ustalono, że w rozdziale 92120 wystąpiły na koniec 2024 roku należności pozostałe do zapłaty w kwocie 254 600,97 zł, w tym zaległości w łącznej kwocie 254 600,97 zł w paragrafie:

- 0570 Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i inne kary pieniężnych od osób fizycznych - 86 192,32 zł,
- 0580 Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych - 167 565,85 zł,
- 0690 Wpływy z różnych opłat - 842,80 zł.

[Akta kontroli str. 65-74]

Cała kwota należności ma odzwierciedlenie na koncie 290 pn. Odpisy aktualizujące należności, w tym: bilans otwarcia 254 539,37 zł, naliczenie w roku 2024 r. odpisu aktualizującego w wysokości 61,60 zł.

⁴ Dz.U. 2024 r. poz. 1292.

⁵ Stanowisko objęła od 1 stycznia 2009 r.

⁶ Zarządzenie nr 8/2017 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu.

Kontrolująca ustaliła, że w roku 2024 r. Konserwator Zabytków wystawił:

- 4 upomnienia na kwotę ogółem 64,00 zł,
- 2 postanowienia (o zastosowaniu przymusu bezpośredniego i o zastosowaniu wykonania zastępczego), w których określono opłaty w związku z wydanymi postanowieniami na kwotę 13,60 zł.

Jeden wierzyciel dokonał zwrotu kosztów upomnienia w wysokości 16,00 zł na rachunek dochodów organu egzekucyjnego, które następnie zostały przebrane na rachunek bieżący wydatków jednostki.

[Akta kontroli str. 76-82]

Stwierdzone nieprawidłowości.

- 1) Nieprzekazanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodu zgromadzonego na rachunku bieżącym dochodów Konserwatora Zabytków w wysokości 16,00 zł. Wpływ na wskazany rachunek związany był ze zwrotem 10 kwietnia 2024 r. kosztu upomnienia⁷. Nieprzekazanie w terminie pobranego dochodu narusza § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁸.

[Akta kontroli str. 80-86]

- 2) Dokonanie bezpodstawnych zapisów ujemnych, które nie służyły poprawianiu błędów, polegające na zaksięgowaniu kwoty 16,00 zł – wynikającej z wyciągu bankowego nr 2 z 17 kwietnia 2024 r. – jako zapisu ujemnego po stronie Wn konta 130-02-921-92120-0690⁹ w korespondencji z kontem 720-01-921-92120-0690¹⁰, w związku z przelaniem środków z tytułu upomnienia z rachunku bankowego dochodów na rachunek bankowy wydatków. Powyższa nieprawidłowość narusza:
 - a. art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, bowiem operacje gospodarcze nie zostały ujęte zgodnie z ich treścią ekonomiczną;
 - b. załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹¹;
 - c. zasady funkcjonowania kont bilansowych określone w polityce rachunkowości przyjętej Zarządzeniem nr 8/2017 Konserwatora Zabytków w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości, ponieważ na stronie WN konta 130 ujemne wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, a zapisy na tym koncie dokonywane na podstawie dokumentów bankowych i musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Odnosnie pkt 1, 2 Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *Wynikłe nieprawidłowości spowodowane zostały nieprawidłową interpretacją przepisów.*

[Akta kontroli str. 76, 82, 83-87]

Stwierdzone uchybienia.

- 1) Opis operacji ujęty w ewidencji księgowej na podstawie dowodu WB nr 156 (Nr dziennika 739) był niezgodny z rzeczywistym przebiegiem zdarzenia. W opisie operacji wskazano, że dot. *Wpłaty upomnienia (...)*, natomiast rzeczywisty przebieg wskazywał na przebieg z rachunku bankowego dochodów na rachunek wydatków kwoty 16,00 zł w związku z uregulowaniem upomnienia OP.3151.1.2024.KB.

⁷ W związku z wystawionym Upomnieniem 26 marca 2024 r. przez Konserwatora Zabytków.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 259 z późn. zm.

⁹ Wpływy z różnych opłat.

¹⁰ Wpływy z różnych opłat.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.

- 2) Dokonanie odpisu aktualizującego należności za 2024 r. na 61,60 zł¹² bez dołączenia dokumentów uzasadniających naliczenie tej kwoty ani nie wskazano przesłanek, którymi się kierowano przy ustaleniu należności.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *Odpisy aktualizujące należności dokonywane są zgodnie z zachowaniem zasady ostrożności Art. 28 ust. 1 pkt. 7 Ustawy o Rachunkowości.*

Nie można uznać powyższego wyjaśnienia za wystarczające, ponieważ samo powołanie się na ogólną zasadę ostrożności wyrażoną w art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości nie stanowi uzasadnienia dla dokonania konkretnego odpisu aktualizującego w danej wysokości.

Zgodnie z przywołanym przepisem, odpisy aktualizujące wartość należności powinny być dokonywane w uzasadnionej wysokości, przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty. Oznacza to, że każdorazowo jednostka powinna udokumentować przesłanki, którymi się kierowano przy ustaleniu należności.

Do akt kontroli dołączono zestawienie z podejmowanymi działaniami windykacyjnymi w celu odzyskania należności.

4. Realizacja wydatków w układzie zadaniowym.

Ustalono, że w jednostce nie było w 2024 r. uregulowanych pisemnych zasad planowania, monitorowania, wykonania oraz prowadzenia ewidencji budżetu w układzie zadaniowym. Podając przyczynę braku wewnętrznych przepisów w tym zakresie Konserwator Zabytków podał: *Ze względu na to, że WUOZ w Opolu jest małą jednostką oraz ma tylko jedno działanie i 4 mierniki, nie było konieczności wprowadzania zmian w zarządzeniu nr 10/2018. W roku bieżącym zostanie wprowadzone nowe zarządzenie w sprawie budżetu zadaniowego.*

Na podstawie Zarządzenia nr 10/2018 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie procedury pracy związanej z ewidencją budżetu zadaniowego w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków na rok 2019 stwierdzono, że w 2024 r. WUOZ realizował wydatki oparte o następujące szczeble klasyfikacji zadaniowej:

- funkcja 9 Kultura i dziedzictwo narodowe,
- zadanie 9.1.W – Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą,
- podzadanie 9.1.1.W – Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego i miejsc pamięci narodowej w kraju i za granicą,
- działanie 9.1.1.4.W – Ochrona zabytków wpisanych do rejestru i nadzór konserwatorski.

Wydatki związane z realizacją przypisanych zadań wg klasyfikacji budżetowej ujmowane były w rozdziale 92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami oraz 92121 Wojewódzkie urzędy ochrony zabytków.

Ustalono, że Decyzją Wojewody Opolskiego nr FB.I.3111.18.2024.ML z 5 kwietnia 2024 r. zatwierdzono plan finansowy na rok 2024 dla WUOZ w układzie zadaniowym w wysokości 5 368 000,00 zł. Kontrola wykazała, że jednostka nie prowadziła ewidencji planu i wykonania budżetu zadaniowego na koncie 990 pn. Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym, co jest niezgodne z przyjętym planem kont (990-01-921 pn. Zadanie

¹² PK nr 673 z 31 grudnia 2024 r.

9.1.1.4.W.) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Konserwator Zabytków, podając: (...) *jednostka nie prowadzi ewidencji budżetu zadaniowego na koncie pozabilansowym 990-01-921 pn. Zadanie 9.1.1.4.W, ponieważ autor programu finansowo-księgowego Progran Finanse DDJ wprowadził możliwość księgowania wydatków na zadania w momencie wprowadzania wyciągu bankowego. W związku z tym korzystamy z tej możliwości i każdy wydatek jest automatycznie rejestrowany w budżecie zadaniowym.* Biorąc pod uwagę § 20 ust. 3¹³ Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów¹⁴ stwierdzono, że pomimo nieprowadzenia ewidencji pozabilansowej planu w układzie zadaniowym, jednostka zapewniła sporządzenie sprawozdania budżetowego RB-BZ1.

[Akta kontroli str. 398-407]

Na podstawie zestawienia wydatków w układzie zadaniowym ustalono, że wykonanie wydatków zamknęło się kwotą 5 315 595,96 zł. Kwota jest tożsama z wydatkami na koncie 130-01-921-92121 oraz 130-01-921-92120.

[Akta kontroli str. 408-409]

W związku z brakiem uregulowań wewnętrznych poproszono o wyjaśnienie na jakiej podstawie wypełniono w sprawozdaniu RB-BZ1 rubrykę Mierniki Wykonanie. Konserwator Zabytków podał: *Na koniec roku Główny Księgowy występuje z pismem do kierowników wydziałów, przypominającym o przekazaniu informacji nt. wykonania mierników za rok poprzedni. Na piśmie każdy z kierowników wpisuje ilości wykonanych mierników. Na tej podstawie Główny Księgowy podlicza ilości mierników, które następnie wprowadza do sprawozdania RB-BZ1 – w załączeniu pisma kierowane do kierowników wraz z informacjami zwrotnymi.*

[Akta kontroli str. 388, 391-393]

5. Plan finansowy.

Plan finansowy WUOZ na rok 2024 w dziale 921 rozdziale 92121 został ustalony w wysokości 4 318 000,00 zł. W badanym okresie dokonano następujących zmian w planie:

- 12 przeniesień między paragrafami wydatków na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego,
- 4 zwiększenia na łączną kwotę 250 962,10 zł z przeznaczeniem na:
 - sfinansowanie wypłaty odprawy emerytalnej,
 - sfinansowanie wydatków dot. funkcjonowania Centrum Przetwarzania Danych, niezbędnego do działania systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją,
 - potrzeby WUOZ, w tym m.in. zakup mebli biurowych i zestawów komputerowych, zakupu kserokopiarki sieciowej (§ 6060),
 - projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Po zmianach plan finansowy na rok 2024 w rozdziale 92121 ukształtował się w wysokości 4 568 962,10 zł. Wykonanie wydatków w tym rozdziale zamknęło się kwotą 4 566 085,81 zł, tj. 99,94% planu (nie wykorzystano 2 876,29 zł).

[Akta kontroli str. 90]

Ustalono, że zmiany w planie finansowym wydatków w rozdziale 92121 przeprowadzane były na bieżąco, lecz stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

¹³ Według którego ewidencja prowadzona na kontach pozabilansowych może być prowadzona w inny sposób ustalony przez jednostkę pod warunkiem, że zapewni wykonanie obowiązków sprawozdawczych wynikających z odrębnych przepisów.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

- 1) zaewidencjonowaniu na kontach: 980¹⁵ i 982¹⁶, środków w wysokości ogółem 5 099 174,35 zł, tj. o 530 212,25 zł więcej o niż wynika z decyzji.
W wyniku analizy księgowości stwierdzono, że ewidencja na ww. kontach w zakresie grupy wydatków 4000 nie została dostosowana do specyfiki klasyfikacji budżetowej określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁷. W związku z powyższym stwierdzono, że doszło do naruszenia Załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) w powiązaniu z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych;
- 2) niezaewidencjonowaniu na koncie 980-02-921-92121-4009 planu w wysokości 186,23 zł, który wynikał z decyzji znak MF/IP9.4143.3.254.2024.MF.ART.194.5748, czym naruszono art. 24 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że:

Ad 1) Obroty konta 980 i 982 zostały automatycznie zamknięte w systemie Progman.

W związku z tym różnica obrotów ze sprawozdania RB-28 i obrotów konta 980 i 982 wynika z automatycznego przeksięgowania § 4000 oraz § 4210, 4260, 4280, 4300, 4360 i 4400, co spowodowało, że wydatki zostały zdublowane. Jest to błąd systemu wychwycony podczas kontroli. W bieżącym roku zostanie poprawiony automatyczny dokument przeksięgowania.

Ad 2) WUOZ w Opolu nie ma konta 980-02-921-92121-4009. Natomiast kwotę 186,23 zł zaksięgowano pomyłkowo na konto 980-01-921-92121-4269 zamiast na konto 980-01-921-92121-4009.

Analizując treść złożonych wyjaśnień w kontekście § 20 ust. 3¹⁸ Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów¹⁹ stwierdzono, iż pomimo wykazania nieprawidłowych danych na koncie 980 i 982 wg klasyfikacji, jednostka zapewniła wykonanie obowiązków sprawozdawczych. Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *W systemie Progman plan wprowadzany jest podwójnie. Pierwszy raz na kartoteki i paragrafy, drugi raz księgowany jest poleceniem księgowania na koncie 980 i 982. Program generuje sprawozdania RB, do których zaciąga plan z kartotek (...).*

[Akta kontroli str. 91-136]

6. Rozliczenie środków otrzymanych z rezerwy wydatków w budżecie Wojewody Opolskiego na 2024 r.

Stwierdzono, że w 2024 r. Konserwator Zabytków otrzymał środki w wysokości ogółem 102 224,00 zł w związku z utworzoną na podstawie art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych rezerwą wydatków w budżecie Wojewody Opolskiego na 2024 r. Zostały one wykorzystane w wysokości 101 423,13 zł na sfinansowanie:

- odpłaty emerytalnej,
- wydatków dot. funkcjonowania Centrum Przetwarzania Danych, niezbędnego do działania systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, zgodnie z planowanym przeznaczeniem.

[Akta kontroli str. 137-140]

¹⁵ 980 dot. Plan finansowy wydatków budżetowych z rozszerzeniem wg klasyfikacji budżetowej.

¹⁶ 982 dot. Plan wydatków środków europejskich z rozszerzeniem wg klasyfikacji budżetowej.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.

¹⁸ Według którego ewidencja prowadzona na kontach pozabilansowych może być prowadzona w inny sposób ustalony przez jednostkę pod warunkiem, że zapewni wykonanie obowiązków sprawozdawczych wynikających z odrębnych przepisów.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Realizacja projektu PT FEnIKS²⁰.

Ustalono, że Konserwator Zabytków na podstawie Porozumienia nr 2 przystąpił do realizacji Projektu pn. „Wsparcie służb konserwatorów zabytków na szczeblu centralnym i wojewódzkim, realizujących zadania związane z inwestycjami infrastrukturalnymi w ramach POIiŚ, FEnIKS, CEF i CEF2 w 2024 r.” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, priorytet FENX.08.01 Pomoc techniczna.

W ramach projektu PT FEnIKS planowane było m.in. wsparcie WUOZ w zakresie finansowania wydatków związanych z zatrudnieniem, wyposażeniem stanowisk pracy i innymi kosztami organizacyjno-administracyjnymi, podnoszeniem kwalifikacji zawodowych pracowników, finansowaniem analiz i ekspertyz zewnętrznych.

WUOZ na realizację tego projektu otrzymał 15 036,10 zł²¹ i wydatkował środki na:

- wynagrodzenia dla pracowników członków korpusu służby cywilnej w wysokości 11 411,80 zł,
- pochodne od wynagrodzeń w wysokości 2 382,79 zł,
- pokrycie kosztu związanego z energią elektryczną 1 241,51 zł.

Ustalono, że w ramach wkładu Unii Europejskiej wydatkowano kwotę 12 780,68 zł natomiast z budżetu państwa kwotę 2 255,42 zł.

[Akta kontroli str. 141-169]

8. Informacja w zakresie zatrudnienia.

Na podstawie sprawozdania Rb-70²² oraz sporządzonego na potrzeby kontroli zestawienia pn. Zatrudnienie w WUOZ w roku 2024 ustalono, że w jednostce zatrudnione były osoby w ramach statusu:

- 01, tj. grupa nieobjęta mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla której plan zatrudnienia na rok 2024 ustalono na poziomie 5 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2024 r. wyniosło 4,95 etatu (na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazano w tej grupie również zatrudnienie odwołanego Konserwatora Zabytków²³);
- 03, tj. członkowie korpusu służby cywilnej, dla której plan zatrudnienia na rok 2024 ustalono na poziomie 22 etatów, natomiast zatrudnienie na 31 grudnia 2024 r. wyniosło 21,05 etatu.

W trakcie roku:

- zatrudniono 2 osoby na łączny wymiar 1,75 etatu, natomiast 1 osoba zakończyła pracę, zwalniając 1 etat,
- z dniem 16 stycznia 2024 r. odwołano Konserwatora Zabytków, który pełnił tę funkcję od 3 lutego 2017 r.,
- w ciągu roku powołano dwie osoby na stanowisko Konserwatora Zabytków, z czego jedna została odwołana, lecz na dzień 31 grudnia 2024 r. funkcję tę nadal pełniła.

Kontrolująca ustaliła, że na 31 grudnia 2024 r. jednostka dysponowała dwoma wolnymi etatami, z tego:

- w grupie 01 – w łącznym wymiarze 1,05, w tym jednym etatem zastępcy Konserwatora Zabytków, przy czym nie podjęto działań zmierzających do jego obsadzenia;
- w grupie 03 – w wymiarze 0,95. Ustalono, że w 2024 r. przeprowadzono aż sześć naborów na stanowisko inspektora ochrony zabytków, jednak nie wyłoniono kandydata.

[Akta kontroli str. 170-174]

²⁰ Pomoc Techniczna w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowiska 2021-2027.

²¹ Decyzja w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2024 znak MF/IP9.4143.3.254.2024.MF.ART.194.5748.

²² Rb-70 sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Wojewódzkim Urzędzie Ochronie Zabytków od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. (korekta z 15 stycznia 2025 r.)

²³ Pismo znak BOU.II.2110.15.2024.KB z 2 grudnia 2024 r.

Stwierdzona nieprawidłowość.

Dokonanie zmiany stanowiska z sekretarki na archiwistę/pracownika ds. administracyjnych, mimo że stanowisko to nie zostało formalnie ujęte w załączniku nr 1 do Regulaminu wynagradzania, wprowadzonego zarządzeniem nr 9/2018 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu z późn. zm.²⁴

Konserwator Zabytków potwierdził nieprawidłowość w złożonym wyjaśnieniu znak GK.1611.1.9.2025 z 13 maja 2025 r.

[Akta kontroli str. 175-196]

9. Informacja w zakresie wynagrodzenia.

Analiza sprawozdania Rb - 28²⁵ wykazała, że w WUOZ wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły ogółem 3 725 040,66 zł, co stanowiło 81,58% wydatków poniesionych w badanym rozdziale w 2024 r. (4 566 085,81 zł), w tym:

- wynagrodzenia (w §§ 4010, 4020, 4028, 4029, 4040) w wysokości 3 146 635,00 zł,
- pochodne od wynagrodzeń (w §§ 4110, 4118, 4119, 4120, 4128, 4129, 4710, 4718, 4719) zrealizowano w kwocie 578 405,66 zł.

Na podstawie zestawienia sporządzonego przez jednostkę na potrzeby kontroli ustalono, że największe wydatki dotyczyły płacy zasadniczej, która wyniosła 2 056 631,29 zł, co stanowi 65,36% wartości wynagrodzenia (3 146 635,00 zł).

[Akta kontroli str. 197]

Ustalono, że kwestie dot. wynagrodzenia oraz wypłacania premii, nagród i dodatków Konserwator Zabytków uregulował w Zarządzeniu Nr 9/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu z późn. zm.

[Akta kontroli str. 176-188]

Ogółem na nagrody i premie wydatkowano kwotę 317 236,79 zł, co stanowi 15,42% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego, w tym:

- dla 26 pracowników korpusu służby cywilnej (przeciętne zatrudnienie: 19,63 etatu) – łączna kwota nagród wyniosła 269 701,88 zł,
- dla 7 pracowników spoza korpusu służby cywilnej (przeciętne zatrudnienie: 4,10 etatu) – łączna kwota wypłaconych premii wyniosła 47 534,91 zł.

Na przykładzie 13 wybranych osób, sprawdzono wysokość przyznanych nagród oraz przestrzeganie zapisów ww. zarządzenia.

[Akta kontroli str. 198-241]

Stwierdzona nieprawidłowość.

Brak uzasadnienia szczególnych osiągnięć w decyzjach o przyznaniu nagród stanowi naruszenie § 12 ust. 1 Regulaminu Wynagradzania Pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu. Analiza uzasadnień nagród wykazała, że zostały przyznane za:

- aktywny udział w Projekcie FEnIKS – dla 9 pracowników,
- z okazji dnia niepodległości za kompetencje, rzetelność, troskę i wysiłek oraz za to, że swoją pracą przyczynił się do wzbogacenia dziedzictwa kulturowego – dla 13 pracowników,
- za kompetencje, rzetelność, troskę i wysiłek oraz za to, że swoją pracą przyczynił się do wzbogacenia dziedzictwa kulturowego – dla 13 pracowników.

²⁴ Zarządzenie nr 9/2018 z dnia 12 grudnia 2018 r. zmienione Zarządzeniem nr 4/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r.

²⁵ Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa okres sprawozdawczy: Roczny 2024.

Przesłanka „szczególnych osiągnięć” wskazuje, że w uzasadnieniu powinny zostać przedstawione – choćby ogólnie – konkretne sukcesy pracownika stanowiące podstawę przyznania nagrody, czego w analizowanych wnioskach nie wskazano.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *Pracownicy WUOZ wykonują swoje obowiązki pod dużą presją czasu oraz w warunkach wysokiego natężenia pracy. Mimo to realizują powierzone im zadania z dużym zaangażowaniem, rzetelnością i odpowiedzialnością. Wszyscy pracownicy wykazują się wysokim poziomem kompetencji, sumiennością oraz troską o jakość wykonywanej pracy. W związku z powyższym nagrody przyznawane są nie tylko jako forma uznania, lecz również jako wyraz docenienia zaangażowania, profesjonalizmu oraz codziennego wysiłku wkładanego w realizację zadań ustawowych urzędu.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość.

[Akta kontroli str. 198-200, 189-194]

Ponadto na podstawie sporządzonego zestawienia na potrzeby kontroli ustalono, że Konserwator Zabytków wypłacił dla 14 członków korpusu służby cywilnej (przeciętne zatrudnienie: 11,62 etatu) dodatki zadaniowe w wysokości ogółem 56 959,27 zł.

Kontrolująca przeanalizowała 20 dokumentów związanych z przyznanymi dodatkami dla 10 pracowników i ustaliła, że Konserwator Zabytków przyznał:

- a) na podstawie art. 88 ustawy o służbie cywilnej²⁶ 13 dodatków zadaniowych za wykonywanie dodatkowych, powierzonych pracownikowi przez pracodawcę zadań (ze wskazaniem okresu wykonywania tych zadań) związanych m.in. z: programem FENIKS, stanowiskiem pracy Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, zastępowaniem nieobecnych pracowników, stanowiskiem pracy ds. Ochrony Zabytków na wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych,
- b) na podstawie art. 88 ustawy o służbie cywilnej 4 dodatki zadaniowe (funkcyjne) w związku z pełnieniem funkcji: głównego księgowego i kierownika,
- c) w angażu dodatek zadaniowy (funkcyjny) dla pracownika zatrudnionego na stanowisku związanym z kierowaniem zespołu,
- d) w angażu dodatek funkcyjny dla 2 pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołu.

[Akta kontroli str. 242-334]

Stwierdzono, że 13 dodatków zadaniowych spełnia przesłanki art. 88 ustawy o służbie cywilnej, natomiast pozostałe decyzje zostały wydane z naruszeniem przepisów ustawy o służbie cywilnej, ponieważ:

Ad b

- charakter przyznaných dodatków, związanych z pełnieniem określonej funkcji, nie spełnia przesłanek określonych w art. 88 ustawy²⁷. Z treści szczegółowych zakresów obowiązków wynika, że kierowanie pracą wydziału oraz pełnienie funkcji głównego księgowego zostały przypisane pracownikom, jako element ich stałych obowiązków,

[Akta kontroli str. 244, 250-251, 253, 272-274, 282-283, 308-311, 317, 321-323, 325]

Ad c i d

- zgodnie z artykułem 85 ustawy o służbie cywilnej wynagrodzenie pracownika służby cywilnej składa się z wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla zajmowanego stanowiska pracy oraz dodatku za wieloletnią pracę w służbie cywilnej. Ustawodawca nie przewidział dodatku zadaniowego (funkcyjnego) w wynagrodzeniu miesięcznym;
- dodatek funkcyjny może być przyznany jedynie osobie zajmującej wyższe stanowisko w służbie cywilnej, natomiast stanowisko kierownika wydziału nie należy do tej kategorii.

[Akta kontroli str. 292, 317, 300]

²⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 409 z późn. zm.

²⁷ Art. 88 ustawy o służbie cywilnej - Członek korpusu służby cywilnej może otrzymać dodatek zadaniowy za wykonywanie dodatkowych, powierzonych mu przez pracodawcę zadań na okres wykonywania tych zadań, ze środków przeznaczonych na wynagrodzenia.

Konserwator Zabytków złożył wyjaśnienia, które znajdują się w aktach kontroli.

[Akta kontroli str. 191-194]

Dodatkowo ustalono, że w 1 przypadku mnożnik kwoty bazowej przyznanego wynagrodzenia dla pracownika zajmującego stanowisko starszego specjalisty, przekracza maksymalny wskaźnik określony w załączniku nr 1 do Regulaminu wynagradzania, wprowadzonego zarządzeniem nr 9/2018. Zastosowany mnożnik wynosi 3,096, podczas gdy zgodnie z regulaminem nie powinien przekraczać 3,0.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: (...) *załączniki do regulaminu wynagradzania obowiązujące w jednostce nie były aktualizowane od 2018 roku, mimo że w tym okresie uległy zmianie przepisy dotyczące wynagradzania członków korpusu służby cywilnej. WUOZ w Opolu zobowiązuje się do ich zaktualizowania (...)*

[Akta kontroli str. 326-327, 176-188, 191-194]

Na przykładzie list płac sporządzonych w marcu, lipcu i grudniu 2024 r. (nr E/4010/2024/03, E/4020/2024/03, E/4010/2024/07, E/4020/2024/07, E/4010/2024/12, E/4020/2024/12, I/4010/2024/12, I/4020/2024/12, I2/4020/2024/12) stwierdzono, że zawierały one adnotację o kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej oraz zostały zatwierdzone do wypłaty.

Analiza ksiąg rachunkowych wykazała, że zaewidencjonowane w nich kwoty dotyczące wynagrodzeń są zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2024 oraz Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

[Akta kontroli str. 660-661, 665-667]

10. Badanie wydatkowania środków publicznych w zakresie ich ewidencjonowania oraz dokumentowania.

10.1. Wydatki bieżące.

Kontrolę obejmującą realizację wydatków przeprowadzono na podstawie próby wydatków za marzec, lipiec i grudzień 2024 r. poniesionych w rozdziale 92121 na łączną kwotę 280 084,31 zł (tj. 6,13 % wykonanych wydatków w tych rozdziałach) w następujących paragrafach:

- 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 9 817,70 zł,
- 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 3 903,00 zł,
- 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 38 540,27 zł,
- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – 121 535,94 zł,
- 4260 Zakup energii – 21 369,08 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 3 485,93 zł,
- 4280 Zakup usług zdrowotnych – 424,00 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych – 60 826,97 zł,
- 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – 3 782,07 zł,
- 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe – 427,70 zł,
- 4410 Podróże służbowe krajowe – 2 049,70 zł,
- 4430 Różne opłaty i składki – 2 201,00 zł,
- 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 4 100,00 zł (dalej: ZFŚS),
- 4550 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej – 4 117,00 zł,
- 4710 – 3 503,95 zł.

[Akta kontroli str. 410]

Prawidłowość wykonania wydatków w wybranych paragrafach, w tym celowość ich poniesienia ustalono w oparciu o ewidencję księgową (konto 130-01-921-92121 pn. Rachunek bieżący jednostki) oraz dowody księgowe (m.in.: faktury, umowy, wyciągi bankowe).

W wyniku analizy stwierdzono, że w badanym okresie środki zostały wydatkowane w:

- § 3020 w wysokości 9 817,70 zł z przeznaczeniem na: dofinansowanie kosztów zakupu okularów wypłacone na podstawie zapisów Zarządzenia Nr 2/2006 Konserwatora Zabytków²⁸ oraz za kurtki i obuwie robocze dla uprawnionych pracowników zwrócone w związku z zapisami Zarządzenia nr 3/2019 Konserwatora Zabytków²⁹. Stwierdzone nieprawidłowości opisano w pkt 10.2. ppkt j, k, l, m niniejszego dokumentu, natomiast uchybienie w pkt 10.3.
- § 4140 – 3 903,00 zł z przeznaczeniem na wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie deklaracji DEK-1-a;
- § 4170 – 38 540,27 zł z przeznaczeniem na wypłatę wynagrodzenia za usługę sprzątania pomieszczeń biurowych, informatyczną, malowania pokoju, wykonania zadań w Wydziale Zabytków Nieruchomych zgodnie z podpisanymi umowami zlecenie. Szczegółowa lista zawartych umów w tym paragrafie znajduje się w aktach kontroli.
- § 4210 – 121 535,94 zł z przeznaczeniem na zakup m.in.: materiałów biurowych (m.in. papier do drukarki, tonery), artykułów spożywczych, wody dla pracowników, wyposażenia (m.in. meble, krzesła, zestawy komputerowe, telefony komórkowe, niszczarka, laptopy, klimatyzator), paliwa, środków czystości (m.in. ręczniki papierowe). Zakupione wyposażenie zostało wprowadzone do ewidencji składników majątku prowadzonej w programie Progman majątek trwałe, nadając każdemu numer inwentarzowy. Stwierdzone nieprawidłowości opisano w pkt 10.2. ppkt a, b niniejszego dokumentu.
- § 4260 – 21 369,08 zł na zapłatę za energię elektryczną, energię ciepłą, gaz i dostawę wody;
- § 4270 – 3 485,93 zł z tytułu konserwacji m.in. instalacji alarmowej, szlabanów, bram wjazdowych, platform dla osób niepełnosprawnych, gaśnic oraz kserokopiarki;
- § 4280 – 424,00 zł na zapłatę za badania lekarskie 1 pracownika;
- § 4300 – 60 826,97 zł na opłatę m.in. za: usługi pocztowe, przeglądy i badania techniczne samochodów służbowych, wymianę opon, naprawę auta służbowego, dystrybucję energii, odprowadzanie ścieków, obsługę prawną, mycie samochodów, podpis kwalifikowany dla Głównej księgowej, utrzymanie strony internetowej jednostki oraz BIP, dostęp do programu Legalis dla radcy prawnego. Nieprawidłowość dotyczącą wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 10.2. ppkt a, f niniejszego dokumentu;
- § 4360 – 3 782,07 zł na opłatę za internet, usługi telekomunikacyjne stacjonarne i mobilne;
- § 4400 – 427,70 zł z przeznaczeniem na opłatę czynszu za wynajem pomieszczeń magazynowych i archiwalnych;
- § 4410 – 2 049,70 zł z tytułu zwrotu pracownikom kosztów delegacji. Nieprawidłowość dotyczącą wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 10.2. ppkt a;

²⁸ Zarządzenie Nr 2/2006 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie refundacji przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu kosztów zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom zatrudnionym na stanowiskach pracy wyposażonych w monitory ekranowe. Zmienione Zarządzeniem nr 1/2014 Konserwatora Zabytków z dnia 7 stycznia 2014 r.

²⁹ Zarządzenie Nr 3/2019 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25 października 2019 r. w sprawie zasad przydzielania nieodpłatnie pracownikom Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia. Zmienione Zarządzeniem Nr 6/2022 Konserwatora Zabytków z dnia 15 grudnia 2022 r.

- § 4430 – 2 201,00 zł z przeznaczeniem na opłatę ubezpieczenia samochodu służbowego;
- § 4440 – 4 100,00 zł z tytułu zapłaty na ZFŚS;
- § 4550 – 4 117,00 zł na zapłatę za szkolenie pracowników m.in. z zakresu: BHP oraz radcy prawnego. Nieprawidłowość dotycząca wydatków poniesionych w tym paragrafie opisano w pkt 10.2. ppkt a, i;
- § 4710 – 3 503,95 zł z przeznaczeniem na wpłaty na PPK finansowane przez pracodawcę.

Lista umów zawartych przez WUOZ, na podstawie których ponoszono wydatki w jednostce, znajduje się w aktach kontroli. Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie umów została opisana w pkt 10.2. ppkt f, g niniejszego dokumentu.

[Akta kontroli str. 411-472]

Objęte kontrolą dowody zawierały dane wynikające z przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

10.2. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli wydatków.

- a) Ujęcie niżej wymienionych wydatków do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej, co narusza przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Miesiąc	Nr dowodu księgowego	Rodzaj zakupu	Kwota /zł/	Jest §	Powinno być §
marzec	PK 96	woda dla pracowników	394,56	4210	3020
		herbata, cukier do sekret.	17,37	4210	4220
	PK 106	szkolenie delegacja	230,00	4410	4550
lipiec	FZ 279	dystrybucja energii	21,60	4300	4260
	PK 303	naprawa auta	268,00	4300	4270
	PK 329	woda dla pracowników	527,83	4210	3020
		herbata do sekretariatu	15,15	4210	4220
	PK 331	szkolenie delegacja i bilety	1 032,50	4410	4550
grudzień	FZ 330	soki do sekretariatu	109,05	4210	4220
	PK 572	szkolenie delegacja i bilety	475,60	4410	4550
	FZ 632	ciasto wigilia pracownicza	196,83	4210	4220
	umowa	zwrot kosztów studiów	2 490,00	4550	4300
	Pk 624	szkolenie delegacja	202,80	4410	4550
	FZ 656	dystrybucja energii	22,93	4300	4260
	PK 662	woda dla pracowników	569,12	4210	3020
Suma			6 573,34	x	x

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Konserwator Zabytków, podając: *Ujęcie wydatków do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej wynika z nieprawidłowej interpretacji zmieniających się przepisów.*

[Akta kontroli str.475, 490-522]

- b) Nieujmowanie na koncie 013 pozostałych środków trwałych, co narusza § 6 pkt 3 polityki rachunkowości oraz opis do tego konta wskazany w Załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...).

Konserwator Zabytków w złożonym wyjaśnieniu podał: *Pozostałe środki niskocenne w jednostce księgowane są bezpośrednio w ciężar kosztów zużycia materiałów. Ewidencja szczegółowa ilościowo-wartościowa prowadzona jest pozabilansowo w systemie XXXXX, co jest zgodne z art. 32 ust. 6 ustawy o rachunkowości oraz KSR nr 11 pkt. 1.1 i 2.1. (art. 10 ust. 3 ustawy o rachunkowości). Jednostka planuje zaktualizować politykę rachunkowości w bieżącym roku.*

Przywołane w odpowiedzi przepisy prawne dotyczą sposobu ustalenia odpisów amortyzacyjnych dla środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej, co nie zostało zakwestionowane przez kontrolującą. Należy zauważyć, że konto 013 "Pozostałe środki trwałe" służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach: 011, 014, 016 i 017, wydawanych do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Księga inwentarzowa jest:

- ewidencją szczegółową prowadzoną do konta 013, która powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób, u których znajdują się środki trwałe, lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe,
- prowadzona w odrębnym module i nie spełnia zadania konta księgi głównej.

[Akta kontroli str. 36, 47, 523-529, 473]

- c) Ustalono, że w 2023 r. WUOZ poniósł wydatki w wysokości 15 498,00 zł na wymianę stolarki okiennej w pomieszczeniach magazynowych, które wynajmuje od Miejskiego Zarządu Lokali Komunalnych w Opolu (dalej: MZLK). W 2024 r. jednostka otrzymała od MZLK pismo wyrażające zgodę na potrącanie z czynszu za najem lokalu wartości do wysokości poniesionych kosztów. W tym celu WUOZ wystawił 11 lipca 2024 r. notę księgową nr 1/2024 na kwotę 15 498,00 zł z metodą płatności kompensaty. Dokument ten ujęto na koncie 200-01, którego nie ma w zakładowym planie kont oraz załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *W związku z tym, że po raz pierwszy wystąpiły w jednostce rozrachunki z odbiorcami, które rozliczane będą kompensatą przez okres 6 lat wyodrębniono w planie kont dla większej przejrzystości konto 200-01 i przez przeoczenie nie zostało wprowadzone do polityki rachunkowości. Zmiana ta zostanie wprowadzona w tym roku. Takie rozwiązanie jest zgodne z przepisami ustawy o rachunkowości.*

Należy zaznaczyć, że zgodnie § 20 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia jednostka ustalając zakładowy plan kont, powinna kierować się m.in. zasadą, że konta wskazane w planach kont traktuje się jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce.

[Akta kontroli str. 530-536, 481-489, 473, 477]

- d) Niesporządzenie na 2024 r. projektu planu zapotrzebowania oraz rzeczowo – finansowego planu zakupów, który powinien być zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego. Posiadanie takich dokumentów jest wymagane zapisami Zarządzenia nr 14/2010 Konserwatora Zabytków z 21 grudnia 2010 r. oraz załącznika nr 1. W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *Z planów rzeczowo-finansowych OUW zrezygnował i nie są w związku z tym przedkładane do zatwierdzenia przez*

Wojewodę Opolskiego. WUOZ w Opolu nie sporządza planów rzeczowych. Ze względu na wzrost kosztów nośników energii i ograniczony budżet jednostki trudno jest określić plan wydatków rzeczowych. Zarządzenie nr 14/2010 z 21 grudnia 2010 r. nie zostało zaktualizowane. Jednostka planuje zaktualizować zarządzenie w bieżącym roku.

[Akta kontroli str. 537-543, 474]

- e) Nieprowadzenie do konta 234 ewidencji analitycznej imiennej dla poszczególnych pracowników, do czego zobowiązują zapisy przyjętej polityki rachunkowości oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Konserwator Zabytków wyjaśnił w tym zakresie: *Ewidencję analityczną do konta 234 prowadzi się w przypadku, kiedy wielokrotnie występują zobowiązania wobec tego pracownika. Z przepisów nie wynika obowiązek prowadzenia ewidencji analitycznej dla każdego pracownika. Dodatkowo w opisie operacji na koncie 234, każdorazowo opisywany jest wydatek, którego pracownika dotyczy.*

Mając na uwadze ww. przepisy wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla rozrachunków z pracownikami.

[Akta kontroli str. 544-553, 389]

- f) Zawarcie 30 grudnia 2008 r. umowy z Kancelarią Prawną XXXX na czas nieokreślony z wynagrodzeniem 1 500,00 zł plus należny podatek Vat. Następnie 30 marca 2023 r. podpisano Aneks nr 4 do tej umowy zmieniając stawkę miesięcznego wynagrodzenia na 3 000,00 zł netto plus Vat (3 690,00 zł) a czas jej trwania pozostał nieokreślony. Powyższe działanie spowodowało zaciągnięcie zobowiązania pieniężnego powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki. Przyjęty tryb postępowania stanowi naruszenie art. 46 ustawy o finansach publicznych oraz § 23 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³⁰.

W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: (...) *Obecnie trudno jednoznacznie to wskazać, ale niewykluczone, że zawarcie jej na czas nieokreślony mogło wynikać ze sposobu zinterpretowania art. 35 ust. 4 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 30 czerwca 2005 o finansach publicznych, który wskazywał, że jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.*

Przepisy ustawy prawo zamówień publicznych z 2004 roku dopuszczały możliwość zawarcia umowy na czas nieoznaczony, a późniejsza nowelizacja ustawy wyłączyła z zakresu jej stosowania usługi doradztwa prawnego i reprezentacji prawnej.

W późniejszym okresie umowa na obsługę prawną nie była weryfikowana co do jej szczegółowych postanowień, wobec czego aneks z 2023 roku dotyczył jedynie kwoty wynagrodzenia za wykonywaną usługę, zaś usługi obsługi prawnej przez kancelarię były na bieżąco realizowane.

Przekroczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych kompetencji w zakresie zaciągania zobowiązania powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki nosi znamiona naruszenia art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych³¹ (dalej: ustawa ndfp).

W związku z faktem, iż:

³⁰ Dz. U. 2019 r., poz. 1718.

³¹ Dz. U. 2024 r., poz. 104 z późn. zm.

- moment powstania zobowiązania w przypadku umowy datowany jest na 30 grudnia 2008 r., to na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy ndfp, karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustala, gdyż od czasu ich popełnienia upłynęły 3 lata,
- w wyniku zawarcia 30 marca 2023 r. aneksu nr 4 do umowy zaciągnięto zobowiązanie na 2024 r. w kwocie 44 280,00 zł i na 2025 r. w wysokości 14 760,00 zł (wg stanu na 30 kwietnia 2025 r.) powyżej kwoty w zatwierdzonym planie finansowym.

[Akta kontroli str. 554-562]

- g) Nienależyte dokonanie przez Główną księgową wstępnej kontroli poprzez podpisanie ww. umowy, w wyniku której doszło do przekroczenia planu finansowego. Potwierdzenie, że zobowiązanie z niej wynikające mieści się w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz zapisów § 16 pkt 2, 4, 5 przyjętej w jednostce polityki rachunkowości. W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *Główna księgowa została zatrudniona w lipcu 2008 r. Ze względu na to, że była to jej pierwsza praca w jednostce sektora finansów publicznych, nie miała dokładnej wiedzy jak powinny być interpretowane przepisy w tej kwestii.*

Jak wynika z wyjaśnień Konserwatora Zabytków Główną księgową nie przedłożono aneksu w celu dokonania wstępnej kontroli, ponieważ: *Ówczesny OWKZ sam podpisywał większość aneksów bez konsultacji z Głównym Księgowym.*

[Akta kontroli str. 554-556, 475, 561]

- h) Dokonywanie przez Główną księgową wstępnej kontroli wydatków w sposób ustny, co narusza zapisy § 2 Zarządzenia nr 14/2010 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie zasad zakupu materiałów, wyposażenia i usług oraz art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *(...) faktycznie w § 2 jest mowa o składaniu druków zamówienia przez kierowników wydziałów oraz samodzielnych pracowników do sekretariatu w celu zakupu materiałów biurowych, środków czystości i innych artykułów bieżącego utrzymania. Jednak w ciągu wielu lat został wypracowany inny model, który niestety nie ma odzwierciedlenia w zmianie zarządzenia.*

Zgodnie z obecnie obowiązującą procedurą, kierownicy wydziałów i pracownicy na samodzielnych stanowiskach przekazują do sekretariatu zapotrzebowanie, które zapisuje osoba zatrudniona na stanowisku sekretarki, daje do podpisu do OWKZ i przekazuje do realizacji.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków zobowiązuje się do zmiany zarządzenia nr 14/2010 do zasad obecnie stosowanych w WUOZ.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji. Złożenie podpisu przez głównego księgowego oznacza, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki. Zatem przepisy prawa nie dopuszczają możliwości dokonywania wstępnej kontroli wydatków w sposób ustny.

[Akta kontroli str. 389, 537-539, 563-564]

- i) Do kontroli przedłożono umowę o podnoszenie kwalifikacji zawodowych zawartą 12 grudnia 2024 r. pomiędzy Konserwatorem Zabytków a pracownikiem WUOZ na kwotę 2 490,00 zł. Pracownik w celu uzyskania dofinansowania przedłożył faktury wystawione imiennie na niego. Koszty ujęto w ewidencji księgowej dopiero w chwili poniesienia wydatku (WB wypłata dofinansowania pracownikowi). Zdarzenie gospodarcze nie ma odzwierciedlenia na koncie 234. W wyniku analizy dokumentacji i ksiąg rachunkowych ustalono, że:

- Główna księgowa nie podpisała umowy, czym naruszyła art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- nie sporządzono dokumentu, stanowiącego podstawę dokonania przelewu na konto pracownika, zawierającego dekreteację, dowód sprawdzenia oraz zatwierdzenie kierownika jednostki do wypłaty, czym naruszono art. 20 ust. 2 oraz 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości
- nie ujęto na koncie 234 ww. operacji, co narusza zapisy przyjętej polityki rachunkowości oraz art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Konserwator Zabytków, podając:

- W związku z bardzo dużą ilością zadań i zakończeniem roku budżetowego umowa nie została podpisana przez przeoczenie.*
- (...).*
- (...).*
- Zgodnie z zawartą umową z pracownikiem wypłaty dokonano na podstawie przedłożonej faktury dotyczącej pokrycia kosztów nauki.*

Faktura przedłożona przez pracownika nie może być wprowadzona do ksiąg rachunkowych, ponieważ jednostka nie jest nabywcą a wydatki nie są bezpośrednio związane z działalnością WUOZ. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowym”. Dowód księgowy powinien zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

[Akta kontroli str. 565-576, 474]

- 16 marca 2024 r. ówczesny Konserwator Zabytków kupił 2 szt. kurtek pomimo nieprzepracowania w WUOZ przynajmniej roku, co narusza zapisy § 1b Zarządzenia nr 6/2022 Konserwatora Zabytków. W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *W 2024 roku OWKZ Pani XXXX sama dokonała zakupu odzieży wierzchniej zaliczanej do środków odzieży indywidualnej. Jaka była tego przyczyna niestety nie wiadomo.*

[Akta kontroli str. 473, 581-584]

- Nieprawidłowe ujęcie na koncie 234:

- zakupu butów przez (...) zamiast na 234-2 (FZ 580),
- delegacji (...) zamiast na 234-7 (PK 113),
- delegacji (...) zamiast na 234-10 (PK 258, PK 354).

Ponadto zaksięgowano delegację M. (...) na koncie G. (...) 234-4 zamiast na 234 (PK 624). Działanie takie narusza art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Konserwator Zabytków wyjaśnił: *Ujęcie na koncie 234 (rozrachunki z pracownikami) zakupu butów oraz delegacji z pracownikami, dla których utworzone zostały konta analityczne wynikało z przeoczenia przez natłok zadań związanych z zakończeniem roku budżetowego. Zaksięgowanie delegacji M. (...) na koncie G. (...) nastąpiło z tego samego powodu.*

[Akta kontroli str. 544-553, 577]

- Analiza wydatków (17 dowodów) poniesionych w § 3020 na zakup butów wykazała, że jednostka dokonywała zwrotu środków pracownikom na podstawie niejednolitych dokumentów przez nich przedłożonych, stanowiących następnie podstawę ujęcia w księgach rachunkowych, mianowicie:
 - w 15 przypadkach przedłożono fakturę a w 2 paragon (FZ 101, 103),
 - w 12 przypadkach nabywcami byli pracownicy a w 5 WUOZ (FZ 101, 103, 567, 579, 602),

- w 2 przypadkach pracownik przedłożył paragon z NIP WUOZ (FZ 101, 103) a w 3 fakturę, gdzie nabywcą był WUOZ (FZ 567, 579, 602),
- w 1 przypadku przyjęto dokument, w którym nabywcą był Z. Bonersbach (nie ma takiego pracownika w WUOZ - FZ 590).

W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *Wypłaty za zakup obuwia roboczego zostały dokonane na podstawie przedłożonych przez pracowników dowodów zakupu, zarówno paragonów fiskalnych, jak i faktur wystawionych na WUOZ w Opolu. W kilku przypadkach pracownicy, przez nieuwagę, przedstawili faktury wystawione na dane urzędu zamiast na swoje imię i nazwisko, (...).*

Pomimo zaistniałych nieprawidłowości formalnych, urząd nie miał możliwości odmowy zwrotu kosztów, (...). W związku z powyższym, mając na uwadze zarówno przepisy prawa, jak i cel zapewnienia bezpiecznych warunków pracy, urząd zdecydował się uznać te dokumenty jako podstawę do zwrotu poniesionych przez pracowników wydatków. (...).

W przypadku faktury wystawionej na Pana XXXXX, nieprawidłowość została zgłoszona do OWKZ, który uznał ten błąd za nieznaczący i skierował fakturę do wypłaty.

Nadmieniam, że zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, które w myśl zapisów art. 22 ust. 1 tej ustawy powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, i kompletne. Natomiast ust. 2 tego artykułu wskazuje, że błędy w dowodach źródłowych zewnętrznych obcych i własnych można korygować jedynie przez wysłanie kontrahentowi odpowiedniego dokumentu zawierającego sprostowanie, wraz ze stosownym uzasadnieniem, chyba że inne przepisy stanowią inaczej. Mając na względzie przywołane przepisy oraz uregulowania w § 5 pkt 3 instrukcji obiegu dokumentów finansowo – księgowych należy stwierdzić, że obowiązkiem osoby przyjmującej fakturę od pracownika jest jej sprawdzenie pod względem merytorycznym oraz formalno - rachunkowym, czyli potwierdzenie zgodności danych z dowodu ze stanem faktycznym. W przypadku stwierdzenia błędów w dokumencie nie może on być przekazany kierownikowi jednostki w celu zatwierdzenia do wypłaty.

[Akta kontroli str. 580-591, 577-578]

- m) Dokonywanie wydatków na podstawie dowodów zakupu wystawionych imiennie na pracowników. Ustalono, że jednostka wypłacała dofinansowanie do okularów na podstawie faktur przedkładanych przez pracowników i wprowadzała je do ksiąg rachunkowych, pomimo że nabywcą nie był WUOZ. Natomiast wniosek składany razem z fakturą był wpinany do akt osobowych.

W złożonym wyjaśnieniu Konserwator Zabytków podał: *Podstawą do wypłacenia pracownikowi dofinansowania do okularów jest faktura. Faktura ta powinna być wystawiona na nazwisko pracownika. Nie możemy wymagać, aby pracownik kupował okulary na Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, ponieważ okulary te nie są własnością WUOZ. (...).*

Nie ma konieczności, aby na wniosku była dekretacja i zatwierdzenie przez kierownika jednostki. W WUOZ w Opolu podstawą do wypłaty jest opisana faktura, na której zawarte są dekretacje oraz zatwierdzenie do wypłaty przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Uważamy, że nasze działanie jest prawidłowe.

Działanie jednostki narusza art. 22 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz § 18 pkt 5 polityki rachunkowości i § 3 pkt 5 instrukcji obiegu dokumentów. Dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co

najmniej dane określone w art. 21 tej ustawy (m.in. określenie stron dokonujących operacji gospodarczej). Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej „dowodami źródłowymi” m.in. zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów.

Podstawą ujęcia w księgach rachunkowych pracodawcy wydatków na zakup okularów korekcyjnych dla pracowników może stanowić:

- faktura za zakup okularów wystawiona na pracodawcę, zawierająca jego dane,
- decyzja pracodawcy w sprawie refundacji wydatków na zakup okularów, wydana na wniosek złożony przez pracownika w tej sprawie, do którego załącza on kserokopię faktury za zakup okularów wystawionej na tego pracownika.

W WUOZ wystąpiła druga sytuacja, dlatego faktura przedłożona przez pracownika nie może być wprowadzona do ksiąg rachunkowych, ponieważ jednostka nie jest nabywcą i właścicielem okularów. Wydatki nie są bezpośrednio związane z działalnością WUOZ a faktura dokumentuje dokonanie zakupu przez pracownika, a nie pracodawcę, który tylko dofinansowuje zakup. Zatem pracownik przedstawia fakturę pracodawcy jako dowód wydatku, aby otrzymać refundację, a podstawę wypłaty powinien stanowić jego wniosek.

[Akta kontroli str. 592,593-594, 388-389, 475]

- n) Brak zrozumiałego tekstu w opisie operacji na koncie 130 umożliwiającego identyfikację rodzaju poniesionego wydatku, co narusza zapisy art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Konserwator Zabytków wyjaśnił: *Nie ma żadnych uregulowań w sprawie jak powinien wyglądać opis operacji gospodarczej. Opis powinien być czytelny i zrozumiały dla osób, które mają zatwierdzić prawidłowość operacji gospodarczej. Uważam, że opis jest prawidłowy.*

Należy podkreślić, że rachunkowość w jednostce pełni funkcję informacyjną nie tylko dla kierownictwa, ale również podmiotów zewnętrznych. Ponadto rachunkowość istotna jest w procesie zarządzania a jej funkcja kontrolna związana jest z danymi zawartymi w dokumentach, sprawozdaniach finansowych i księgach rachunkowych, które podlegają kontroli zarówno wewnętrznej i zewnętrznej. Zatem zrozumiały tekst w zapisie potwierdzającym dokonanie wydatku powinien być czytelny dla wszystkich odbiorców.

[Akta kontroli str. 424,418, 437, 563]

10.3. Uchybienie stwierdzone w czasie kontroli wydatków.

- a) W Zarządzeniu nr 3/2019 Konserwatora Zabytków z 25 października 2019 r. wskazano **w § 2**, że środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze stanowią własność pracodawcy i zgodnie z art. 124 § 1 pkt 2 Kodeksu Pracy jest to mienie powierzone pracownikowi z obowiązkiem zwrotu. Natomiast w Zarządzeniu nr 6/2022 Konserwatora Zabytków z 15 grudnia 2022 r. zmieniającym Zarządzenie nr 3/2019 **dodano § 1a ust. 3** wskazujący, że obuwie nie podlega zwrotowi. W związku z powstałą rozbieżnością Konserwator Zabytków wyjaśnił: *W zarządzeniu 6/2022 znajduje się prawidłowy zapis wskazujący, że obuwie robocze nie podlega zwrotowi. Jednakże w zarządzeniu tym winien być dodany § zmieniający § 2 zarządzenia nr 3/2019 skreślający wyrażenie „obuwie robocze”. Niedopatrzenie to zostanie jak najszybciej skorygowane. W WUOZ w Opolu prowadzone są ewidencyjne karty przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej.*

[Akta kontroli str. 595-598, 473, 479]

10.4. Sposób udzielania zamówień do 130 000,00 zł.

W WUOZ obowiązuje Regulamin zamówień publicznych, których wartość jest niższa od kwoty 130 000,00 złotych netto wprowadzony Zarządzeniem Nr 9/2020 Konserwatora

zabytków z 28 grudnia 2020 r.³² (dalej: Regulamin pzp). Dokument określa postępowanie w przypadku zamówienia:

- o wartości szacunkowej nie przekraczającej 30 000,00 zł,
- o wartości szacunkowej netto powyżej 30 000,00 zł do kwoty 60 000,00 zł,
- o wartości szacunkowej netto powyżej 60 000,00 zł do kwoty 130 000,00 zł.

Wyjaśniając jakimi przesłankami kierowano się podczas ustalania przedziałów kwotowych w procedurach wewnętrznych jednostki w ww. zakresie Konserwator Zabytków podał:

Przedziały kwotowe w procedurach wewnętrznych jednostki dotyczących udzielania zamówień o wartości szacunkowej do 130 000 zł zostały ustalone przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Przypuszcza się, że OWKZ podczas ustalania przedziałów kwotowych w procedurach wewnętrznych jednostki dotyczących udzielania zamówień o wartości szacunkowej do 130 000,00 zł. kierował się wskazaniem zawartymi w art. 44 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze aby wydatki były realizowane w sposób umożliwiający terminową realizację zadań w sposób celowy i oszczędny, z uwzględnieniem uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, przy optymalnym doborze metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

W Regulaminie pzp wskazano, że do zamówień o wartości do 30 000,00 zł nie stosuje się jego wytycznych. W pozostałych dwóch przedziałach, zgodnie z zapisami § 4 Regulaminu pzp, podstawą rozpoczęcia procedury jest sporządzenie przez pracownika merytorycznego wniosku o wszczęcie postępowania dotyczącego zamówienia i ustalenie szacunkowej wartości zamówienia. Wniosek przekazywany jest Głównej księgowej do zatwierdzenia a następnie do Konserwatora Zabytków, który wydaje wiążącą decyzję dotyczącą zgody na realizację zamówienia.

Przy zamówieniach przeprowadzanych w ww. trybach sporządza się odpowiednio:

- notatkę służbową z rozeznania cenowego,
- protokół z wyboru najkorzystniejszej oferty,

które po akceptacji kierownika jednostki stanowią podstawę do udzielenia zamówienia.

[Akta kontroli str. 599-612, 475]

Sposób udzielenia zamówień i stosowanie obowiązujących w tym zakresie uregulowań wewnętrznych, sprawdzono na przykładzie poniesionych w ramach § 4210 wydatków bieżących na łączną kwotę 88 147,20 zł przeznaczonych na zakup:

- a) zestawów komputerowych i akcesoriów w kwocie ogółem 31 175,00 zł (FZ 636 i 637),
- b) laptopów na kwotę 13 996,00 zł (FZ 607),
- c) mebli – 42 976,20 zł (FZ 630).

Ad a

Ustalono, że zakupiono części i oprogramowanie do 3 komputerów, 9 myszek, 2 zasilacze, 3 torby na laptopy, 2 klawiatury, 7 pakietów aplikacji MS OFFICE oraz zapłacono za usługę złożenia tych komputerów. Zamówienia dokonano na podstawie procedury dot. zakupów o wartości szacunkowej netto powyżej 30 000,00 zł do kwoty 60 000,00 zł.

W celu dokonania rozpoznania cenowego zwrócono się z zapytaniem do 2 firm, z czego tylko jedna odpowiedziała. Stwierdzono, że Konserwator Zabytków na notatce z rozpoznania cenowego zatwierdził ofertę do realizacji. Kontrola wykazała, że oprogramowanie zostało zaewidencjonowane na kocie 020 Wartości niematerialne i prawne, natomiast gotowe zestawy komputerowe, monitory oraz części powyżej 500,00 zł zostały wprowadzone do księgi inwentarzowej prowadzonej w programie XXXX.

[Akta kontroli str. 613-625]

Ad b

³² Zarządzenie Nr 9/2020 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej 130 000 złotych Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu.

Wydatkowano środki w łącznej kwocie 13 996,00 zł na zakup 2 laptopów po 4 599,00 zł, 1 laptopa za 4 299,00 zł oraz głośników konferencyjnych (499,00 zł) na podstawie procedury z przedziału o wartości szacunkowej netto powyżej 30 000,00 zł do kwoty 60 000,00 zł. W celu dokonania rozpoznania cenowego zwrócono się z zapytaniem do 2 firm, a ze złożonych ofert wybrano najkorzystniejszą cenową. Stwierdzono, że Konserwator Zabytków na notatce z rozpoznania cenowego zatwierdził ofertę do realizacji. Ustalono, że laptopy i głośniki zostały wprowadzone do księgi inwentarzowej.

[Akta kontroli str. 626-633, 622-624]

Ad c

Ustalono, że w związku z przeniesieniem archiwum zwolniony został pokój 622a, do którego zakupiono: 3 biurka, 2 komody przybiurkowe, 3 kontenery podbiurkowe, przegrodę nadbiurkową, 7 szaf aktowych, 5 nadstawek aktowych, 3 krzesła obrotowe. Zamówienia dokonano na podstawie procedury dot. zakupów o wartości szacunkowej netto powyżej 30 000,00 zł do kwoty 60 000,00 zł.

W celu przeprowadzenia rozpoznania cenowego zwrócono się z zapytaniem do 3 firm, z czego 2 odpowiedziały, z których wybrano najkorzystniejszą cenową. Stwierdzono, że Konserwator Zabytków na notatce z rozpoznania cenowego zatwierdził ofertę do realizacji. Kontrola wykazała, że meble zostały wprowadzone do księgi inwentarzowej prowadzonej w programie Progman Majątek.

[Akta kontroli str. 634-645, 622-624]

W przedłożonych dokumentach dotyczących wyboru wykonawcy stwierdzono następujące naruszenia uregulowań wewnętrznych:

- brak wniosków o wszczęcie postępowania (załącznik nr 1),
- brak dokonania wstępnej kontroli przez Główną księgową (§ 4 pkt 4 Regulaminu),
- sporządzenie notatek służbowych niezgodnie ze wzorem (załącznik nr 2).

W związku z niestosowaniem zapisów Regulaminu pzp Konserwator Zabytków podał: *W WUOZ w Opolu nie ma wyznaczonej osoby do dokonywania zakupów. Nie ma również wyznaczonej osoby, która nadzorowałaby, aby czynności zakupowe były wykonywane zgodnie z zarządzeniem nr 9/2020. Zakupy dokonywane są przez pracowników działów, których zakup dotyczy.*

Każdy zakup jest konsultowany z OWKZ oraz Głównym Księgowym i zatwierdzany ustnie - traktowane jest to jako wstępna kontrola przez GK.

Notatki służbowe sporządzane są niezgodnie ze wzorem przez niedopatrzenie.

[Akta kontroli str. 646-647]

Ponadto ustalono, że poddane kontroli pozostałe środki trwałe na kwotę 78 254,20 zł nie zostały ujęte na koncie 013, co jest niezgodne z § 6 pkt 3 polityki rachunkowości.

Nieprawidłowość została opisana w pkt. 10.2 ppkt b niniejszego dokumentu.

10.5. Zakupy inwestycyjne.

Ustalono, że na zakupy inwestycyjne w dziale 921 rozdziale 92121 w § 6060³³ jednostka zaplanowała środki w wysokości 22 140,00 zł z przeznaczeniem na zakup urządzenia wielofunkcyjnego.

[Akta kontroli str. 90]

Dowody źródłowe oraz ewidencja konta 130-01-921-92121-6060³⁴ potwierdzają zakup urządzenia we wskazanej w planie wysokości. Środek trwały został ujęty na koncie 011³⁵ oraz wpisany do księgi inwentarzowej prowadzonej w formie elektronicznej.

[Akta kontroli str. 335-349]

³³ § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

³⁴ Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych.

³⁵ Środek trwały.

Stwierdzona nieprawidłowość.

Niedokonanie w księgach rachunkowych przeksięgowania środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji³⁶ (Wn 810 / Ma 800), czym naruszono zapisy Załącznika nr 1 do zarządzenia nr 8/2017 w sprawie zasad (polityki) rachunkowości. Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: (...) *księgowanie na kontach 810 i 800 pominięto przez przeoczenie.*

[Akta kontroli str. 350-353]

11. Gospodarka samochodowa.

Kontrola wykazała, że w 2024 r. w WUOZ były 3 samochody osobowe. Ustalono, że jednostka nie posiada opracowanych w formie pisemnej zasad użytkowania służbowych samochodów osobowych i gospodarki paliwami płynnymi oraz ustalania norm zużycia paliwa w samochodach służbowych. Jedynie Zarządzeniem Nr 7/2009 Konserwatora Zabytków wprowadzono przepisy w zakresie korzystania z pojazdu niestanowiącego własności pracodawcy użytego do odbycia podróży służbowej³⁷.

W związku z brakiem uregulowań wewnętrznych Konserwator Zabytków przedłożył informację dotyczącą sposobu nadzorowania przez niego:

- wydatków ponoszonych z tytułu eksploatacji, użytkowania, obsługi technicznej, garażowania samochodów będących własnością WUOZ,
- czy z samochodów służbowych korzystały uprawnione i upoważnione do tego osoby.

Wynika z niej m.in., że:

- samochody służbowe:
 - są pod opieką pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy, który ma obowiązek prowadzić bieżącą obsługę techniczną, przeglądy i utrzymanie czystości oraz uzupełniać stan paliwa w zbiornikach,
 - są garażowane w dwóch bezpiecznych miejscach,
 - są wykorzystywane tylko przez pracowników, którzy mają aktualne badania medycyny pracy i których w danej chwili nie może zawieźć kierowca WUOZ, bo jest w innej trasie;
- nadzór kierownika jednostki polegał m.in. na:
 - podpisywaniu delegacji służbowych,
 - bieżącym zatwierdzaniu kart drogowych,
 - weryfikacji i akceptacji faktur dot. eksploatacji pojazdów,
 - kwartalne zestawienia zużycia paliwa.

[Akta kontroli str. 648-656]

W roku 2024 w jednostce kontrolowanej koszty związane z gospodarką transportową zgodnie z wykazem³⁸ przygotowanym przez Konserwatora Zabytków oraz Główną księgową stanowiły ogółem 72 409,89 zł, z tego:

- paliwo – 19 350,92 zł,
- naprawy – 4 957,16 zł,
- inne materiały i opłaty – 10 411,02 zł,
- przeglądy techniczne – 2 729,17 zł,
- ubezpieczenia OC, AC, NW – 7 118,00 zł
- amortyzacja – 27 843,62 zł.

³⁶ Zapis równoległy do zapłaty zobowiązań.

³⁷ Zarządzenie Nr 7/2009 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 15 kwietnia 2009 w sprawie ustalenia zasad korzystania z pojazdu niestanowiącego własności pracodawcy użytego do odbycia podróży służbowej na obszarze kraju przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu oraz ustalenia stawki za jeden kilometr przebiegu. Zmienione Zarządzeniem Nr 1/2019 Konserwatora Zabytków z 2 stycznia 2019 r.

³⁸ Tabela pn. koszty eksploatacyjne samochodów.

W celu zweryfikowania poprawności ewidencjonowania i rozliczania ilości zużytego paliwa i liczby przejechanych kilometrów kontroli poddano karty eksploatacyjne pojazdów oraz faktury za paliwo za IV kwartał 2024 r. dotyczące wszystkich samochodów.

Ustalono, że ewidencja przebiegu samochodów służbowych prowadzona była przez użytkownika/kierowcę samochodu służbowego na numerowanych dziennych kartach drogowych, które zawierały m.in. następujące informacje:

- trasy przejazdów,
- ilość przejechanych kilometrów,
- stan licznika i paliwa,
- zakup paliwa.

Do prowadzenia kart drogowych nie wnosi się zastrzeżeń.

Ponadto było sporządzane na koniec kwartału (I-III) oraz za cały rok rozliczenie zużycia paliwa, z którego wynika, że w 2024 r. żadne auto nie wykazało przepału.

[Akta kontroli str. 651]

12. Inwentaryzacja.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli ustalono, że tryb i zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce uregulowane zostały Zarządzeniem nr 7/2010 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 19 października 2010 w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej (dalej: instrukcja inwentaryzacyjna).

[Akta kontroli str. 354-370]

Ustalono, że:

- zgodnie z pkt IV ppkt 3 Zarządzenia nr 7/2010 za prawidłowość przeprowadzenia inwentaryzacji odpowiedzialny jest przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej,
- w jednostce nie prowadzono ewidencji materiałów. Ich zakup obciążał bezpośrednio koszty działalności, dlatego też nieużyta do końca roku obrotowego część materiałów objęto spisem z natury.

Kontrolującej przedłożono:

1. Arkusz spisu z natury nr 1, dokumentujący zinwentaryzowane paliwo nieużyte do końca roku, które Główna księgową wyceniła na kwotę 1 027,30 zł.
2. Arkusz spisu z natury nr 2 dokumentujący zinwentaryzowane materiały nieużyte do końca roku (wpisano wartość 0,00).
3. Protokół weryfikacji zespołu kont 0, 1, 2, 3, 8 przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2024 r.
4. Potwierdzenia: salda z Miastem Opole i stanu rachunków bankowych na 31 grudnia 2024 r.

[Akta kontroli str. 371-375]

Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Zaewidencjonowano na koncie 310³⁹ oraz 401-04⁴⁰ kwotę niższą o 923,15 zł niż wynikało z wyceny dokonanej na podstawie arkusza spisu z natury nr 1 dot. zapasu paliwa, co stanowi naruszenie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z tym przepisem odpisanie materiałów w koszty powinno być powiązane z ustaleniem ich stanu na dzień bilansowy, dokonaniem wyceny oraz odpowiednim ujęciem korekty kosztów. Z arkusza spisu z natury nr 1 wynika, że wartość paliwa na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 1 027,30 zł, natomiast korekty kosztów dokonano jedynie w kwocie 104,15 zł.

³⁹ Materiały.

⁴⁰ Zakup paliwa.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *Zgodnie z ustawą o rachunkowości⁴¹ nie jest błędem korygowanie kosztów o zmianę stanu zapasów bilansu otwarcia i bilansu zamknięcia (konto 310). Stosowane przez jednostkę rozwiązanie nie jest błędem i jest dopuszczalne. Sposób księgowania nie ma wpływu na sprawozdawczość finansową, ponieważ na koniec okresu sprawozdawczego w bilansie zawarta jest kwota wynikająca z inwentaryzacji, a w rachunku zysków i strat koszty są skorygowane i wykazane prawidłowo.*

Analiza treści art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości nie potwierdza możliwości korygowania kosztów jedynie różnicą pomiędzy bilansem otwarcia a bilansem zamknięcia. Przepis jednoznacznie wskazuje, że korekta kosztów powinna wynikać z ustalenia i wyceny stanu zapasów na dzień bilansowy. Przyjęta w jednostce metoda księgowania nie wypełnia przesłanki art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, tj. nie zapewnia zgodności ewidencji księgowej z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych.

[Akta kontroli str. 371, 376-377, 378-387]

2. W polityce rachunkowości nie zawarto opisu konta 310 ani klasyfikacji zdarzeń z nim związanych, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: (...) *przez niedopatrzenie polityka rachunkowości nie została zaktualizowana w tym zakresie.*

[Akta kontroli str. 31-64, 378-380]

3. Przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej nie przygotował m.in. zarządzenia i sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji za rok 2024, czym naruszył pkt IV ppkt 3 instrukcji inwentaryzacyjnej.

Konserwator Zabytków wyjaśnił, że: *Inwentaryzację w WUOZ w Opolu zgodnie z zarządzeniem nr 7/2010 przeprowadza się raz na 4 lata. Zarządzenie dot. przeprowadzenia inwentaryzacji wprowadza się przed przeprowadzeniem pełnej inwentaryzacji. Na koniec każdego roku sporządza się protokół z weryfikacji sald oraz przeprowadza się inwentaryzację paliwa i materiałów biurowych.*

W pkt III ppkt 5 instrukcji inwentaryzacyjnej jednoznacznie określono składniki aktywów podlegające corocznej inwentaryzacji – niezależnie od cykliczności pełnego spisu z natury, dlatego przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej powinien corocznie realizować przypisane mu obowiązki.

[Akta kontroli str. 356, 378-380]

13. Zobowiązania niewymagalne.

Ustalono, że na koniec 2024 r. zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wynosiły 254 976,38 zł, z czego największe dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i składkami na PPK w kwocie ogółem 239 055,67 zł. Pozostałe faktury, do zapłacenia w roku następnym, związane były m.in. z zakupem energii elektrycznej i ciepłej, opłatą za wodę, ścieki oraz usługi pocztowe.

Tabelaryczne zestawienie zobowiązań niewymagalnych według poszczególnych paragrafów znajduje się w aktach kontroli.

W kontrolowanym okresie nie stwierdzono płacenia odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

[Akta kontroli str. 658]

14. Prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań budżetowych za rok 2024, tj.:

⁴¹ Pismem z 19 maja 2025 r. znak GK.1611.1.12.2025 uzupełniono odpowiedź podając podstawę prawną w sprawie skorygowania kosztów o kwotę 104,15 zł, tj. art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2024 r. (Rb-70) kwartalnie,
- z wykonania wydatków budżetu Państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2024 r. (Rb-BZ1),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy).

Ustalono, że sprawozdania, zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴², są prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym, a dane w nich wykazane są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej z zastrzeżeniem opisanym w pkt 4 i 5.

[Akta kontroli str. 659-668, 403-407]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieprzekazanie na centralny rachunek bieżący budżetu państwa dochodu zgromadzonego na rachunku bieżącym dochodów Konserwatora Zabytków. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów prawnych przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości naruszenie rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.
2. Dokonanie bezpodstawnego zapisu ujemnego w ewidencji księgowej. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów prawnych przez Główną księgową, co skutkowało niezgodnym z przepisami odzwierciedleniem danych w ewidencji księgowej oraz naruszeniem ustawy o rachunkowości, rozporządzenia⁴³ i wewnętrznego uregulowania.
3. Niewłaściwe księgowanie operacji związanych z zamknięciem roku na kontach 980 i 982. Przyczyną nieprawidłowości był błąd systemu wychwycony podczas kontroli oraz brak odpowiedniego nadzoru Głównej księgowej. Skutkiem było niewłaściwe odzwierciedlenie danych poprzez zawyżenie obrotów na tych kontach.
4. Niezaewidencjonowanie na koncie 980-02-921-92121-4009 kwoty planu finansowego. Przyczyną nieprawidłowości była pomyłka pracownika oraz brak nadzoru Głównej księgowej. Skutkiem nieprawidłowości było niewłaściwe odzwierciedlenie planu na ww. koncie.
5. Nierespektowanie zapisów wewnętrznego uregulowania przy przeprowadzeniu zmian kadrowych i podejmowaniu decyzji o przyznaniu nagrody. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie wewnętrznego uregulowania.

⁴² Dz.U. z 2022 r., poz. 144.

⁴³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Niewłaściwe przyznanie dodatków zadaniowych. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie przepisów ustawy o służbie cywilnej.
7. Niedokonanie w księgach rachunkowych przeksięgowania środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie Głównej księgowej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie wewnętrznego uregulowania oraz niewłaściwe odzwierciedlenie danych w sprawozdaniu finansowym.
8. Niezaktualizowanie polityki rachunkowości w zakresie konta 310. Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie Głównej księgowej, która nie zgłosiła kierownikowi jednostki konieczności aktualizacji polityki rachunkowości. Skutkiem nieprawidłowości było naruszanie ustawy o rachunkowości.
9. Zaewidencjonowanie na koncie 310 i 401-04 kwoty niższej niż wynikało z wyceny wpisanej w arkuszu spisu z natury. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o rachunkowości.
10. Niewykonanie corocznych obowiązków przypisanych do realizacji przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez kierownika jednostki i przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie wewnętrznego uregulowania.
11. Nieprowadzenie na koncie 990 ewidencji planu i wykonania budżetu zadaniowego. Przyczyną nieprawidłowości była przyjęta praktyka księgowania przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie polityki rachunkowości i obowiązujących przepisów.
12. Ujęcie wydatków do niewłaściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej (15 przypadków). Przyczyną nieprawidłowości była nieprawidłowa interpretacja przepisów przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie obowiązujących przepisów.
13. Nieujmowanie na koncie 013 pozostałych środków trwałych. Przyczyną nieprawidłowości była nieprawidłowa interpretacja przepisów przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
14. Ujęcie noty księgowej na koncie 200-01, którego nie ma w zakładowym planie kont oraz załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...). Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowań wewnętrznych oraz obowiązujących przepisów.
15. Niesporządzenie na 2024 r. projektu planu zapotrzebowania oraz rzeczowo – finansowego planu zakupów. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru kierownika jednostki nad zaktualizowaniem zarządzenia, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowań wewnętrznych.
16. Nieprowadzenie do konta 234 ewidencji analitycznej imiennej dla poszczególnych pracowników. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
17. Podpisanie aneksu do umowy na usługi prawne powodując zaciągnięcie zobowiązania pieniężnego powyżej kwot wydatków określonych w zatwierdzonym rocznym planie finansowym jednostki. Przyczyną nieprawidłowości był brak

aktualizacji umowy przez kierownika jednostki w celu dostosowania do obowiązujących przepisów. Natomiast skutkiem nieprawidłowości było naruszenie obowiązujących przepisów.

18. Nienależyte dokonanie przez Główną księgową wstępnej kontroli poprzez podpisanie umowy, w wyniku której doszło do przekroczenia planu finansowego. Przyczyną nieprawidłowości była niepełna wiedza w tym zakresie, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o finansach publicznych.
19. Dokonywanie przez Główną księgową wstępnej kontroli wydatków w sposób ustny. Przyczyną nieprawidłowości był brak nadzoru Głównej księgowej oraz kierownika jednostki. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie uregulowania wewnętrznego oraz ustawy o finansach publicznych.
20. Umowa z pracownikiem o podnoszenie kwalifikacji zawodowych nie została podpisana przez Główną księgową, nie sporządzono dokumentu, stanowiącego podstawę dokonania przelewu na konto pracownika, operacji nie ujęto na koncie 234. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie oraz błędna interpretacja przepisów przez Główną księgową. Skutkiem nieprawidłowości było naruszenie ustawy o finansach publicznych i rachunkowości.
21. Zakupienie przez ówczesnego Konserwatora Zabytków 2 szt. kurtek pomimo nieprzepracowania w WUOZ wymaganego okresu czasu. Przyczyną nieprawidłowości był brak wiedzy ówczesnego Konserwatora Zabytków w tym zakresie, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego.
22. Nieprawidłowe ujmowanie na koncie 234 rozrachunków z pracownikami. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
23. Dokonywanie zwrotu środków pracownikom za zakup obuwia na podstawie niejednorodnych dokumentów przez nich przedłożonych. Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie pracowników dokonujących opisu merytorycznego i sprawdzenia formalno-rachunkowego dowodów oraz brak nadzoru Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego oraz ustawy o rachunkowości.
24. Ujmowanie w ewidencji księgowej faktur wystawionych imiennie na pracowników. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w tym zakresie przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowań wewnętrznych oraz ustawy o rachunkowości.
25. Brak zrozumiałego tekstu w opisie operacji na koncie 130 umożliwiającego identyfikację rodzaju poniesionego wydatku. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w tym zakresie przez Główną księgową, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
26. Niestosowanie zapisów Regulaminu pzp przy zakupach do 130 000,00 zł. Przyczyną nieprawidłowości był niewystarczający podział obowiązków między pracowników oraz brak nadzoru kierownika jednostki, natomiast skutkiem było naruszenie uregulowania wewnętrznego.

IV. Informacje o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

1. Dokonywać terminowego przekazywania dochodów na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.
2. Wykazywać w księgach rachunkowych operacje zgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem.
3. Zapewnić prawidłowe księgowanie operacji zamknięcia roku na kontach 980 i 982 oraz wzmocnić nadzór głównego księgowego.
4. Dokonywać pełnej ewidencji planu finansowego na właściwych kontach oraz wzmocnić nadzór głównego księgowego w tym zakresie.
5. Przestrzegać postanowień ustawy o służbie cywilnej i uregulowania wewnętrznego przy dokonywaniu zmian kadrowych i przyznawaniu nagród.
6. Zaprześcić przyznawania dodatków zadaniowych niespełniających kryteriów art. 88 ustawy o służbie cywilnej.
7. Dokonać przeglądu obowiązujących decyzji przyznających dodatki i uchylić te, które zostały wydane z naruszeniem przepisów ustawy o służbie cywilnej.
8. Dokonywać terminowo przeksięgowania środków budżetowych związanych z inwestycjami.
9. Zaktualizować politykę rachunkowości w zakresie opisu klasyfikacji zdarzeń na koncie 310.
10. Zapewnić prawidłowe ujęcie korekt kosztów materiałów wynikających z inwentaryzacji, tak aby kwoty wprowadzane do ksiąg rachunkowych odzwierciedlały rzeczywisty stan i wycenę zapasów na dzień bilansowy, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości.
11. Realizować coroczne obowiązki przypisane przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej zgodnie z uregulowaniem wewnętrznym.
12. Podjąć działania mające na celu prowadzenie ewidencji planu i wykonania budżetu zadaniowego zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi i Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...).
13. Podjąć działania zapewniające ujmowanie wydatków do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej.
14. Ujmować na koncie 013 pozostałe środki trwale zgodnie z wytycznymi ustawy o rachunkowości.
15. Podjąć działania mające na celu doprowadzenie ewidencji księgowej noty nr 1/2024 do zgodności z obowiązującymi przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi.
16. Podjąć działania mające na celu przestrzeganie uregulowań wewnętrznych w zakresie sporządzenia projektu planu zapotrzebowania oraz rzeczowo – finansowego planu zakupów.
17. Prowadzić ewidencję wydatków na koncie 234 zgodnie z obowiązującymi przepisami.
18. Podjąć działania zmierzające do uregulowania zaciągniętego zobowiązania powyżej kwoty określonej w zatwierdzonym rocznym planie finansowym w wyniku podpisania 1 aneksu do zawartej umowy.
19. Przestrzegać obowiązujące przepisy dotyczące dokonywania wstępnej kontroli wydatków przez Główną księgową.

20. Sporządzać dokument stanowiący podstawę poniesienia wydatku w przypadku refundowania pracownikowi kosztów dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
21. Podjąć działania mające na celu egzekwowanie od pracowników w zakresie zakupu okularów oraz odzieży i obuwia roboczego:
 - przestrzegania uregulowań w przypadku nowo zatrudnionego pracownika,
 - przedkładania prawidłowych dowodów źródłowych,
 - wprowadzania do ksiąg rachunkowych właściwych dowodów potwierdzających poniesienie wydatku przez WUOZ.
22. Wpisywać w opisie operacji na koncie 130 tekst umożliwiający identyfikację rodzaju poniesionego wydatku.
23. Podjąć działania mające na celu przestrzeganie zapisów obowiązującego Regulaminu pzp przy dokonywaniu zakupów.

W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki należy:

1. Zaktualizować uregulowania wewnętrzne dostosowując je do obowiązujących przepisów i aktualnych potrzeb WUOZ.
2. Wprowadzić stałą procedurę regulującą sposób wykonywania budżetu zadaniowego, zawierającą obowiązki poszczególnych pracowników na każdym etapie jego realizowania.

- VI. **Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości.** Nie dotyczy.
- VII. **Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu** (wraz z dowodami potwierdzającymi wykonanie zaleceń, tj.: zaktualizowane lub wprowadzone uregulowania wewnętrzne w zakresie: polityki rachunkowości, budżetu zadaniowego, odzieży i obuwia roboczego, zakupu materiałów, wyposażenia i usług; wydruk z ewidencji księgowej w zakresie noty nr 1/2024 zapewniający zgodność księgowości z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...), dokumenty świadczące o:
 - podjętych działań w sprawie zaciągniętego zobowiązania powyżej kwoty określonej w zatwierdzonym rocznym planie finansowym,
 - uchyleniu decyzji przyznających dodatki z naruszeniem przepisów ustawy o służbie cywilnej).
- VIII. **Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.**

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.